

22.05.2017

Kaj/3

§ 570

Lausunto HSY-alueen vesihuollon kehittämissuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2017-2026

HEL 2017-004281 T 14 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa HSY:lle alla olevan mukaisen lausunnon HSY-alueen vesihuollon kehittämissuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2017-2026.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY:n saate 6.4.2017
- 2 HSY, Lausuntopyyntö 6.4.2017, HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma 2017-2026
- 3 HSY:n alueen vesihuollon suunnitelma 2017 - 2026
- 4 Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 24.2.2017
- 5 Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 2017 - 2026, Kslk 7.3.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

HSY pyytää kirjallista lausuntoa HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelmaluonnoksesta 2017-2026. Lausuntopyyntö saatteineen on liitteinä 1 ja ja 2 ja kehittämissuunnitelmaluonnos liitteenä 3.

Vesihuollon kehittämisen lainsäädäntö ja suunnitelmaa koskevat ohjeet

Kunnan velvollisuutena on vesihuoltolain (119/2001) 5 §:n mukaan kehittää alueellaan vesihuoltoa yhdyskuntakehitystä vastaavasti. Kunnan tulee tehdä yhteistyötä vesihuollon kehittämisessä alueensa vesihuoltolaitosten, niille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien laitosten sekä muiden kuntien kanssa. Yhteistyöhön velvoittaminen palvelee koko vesihuollon toimintaketjun huomioon ottamista vesihuollon kehittämisen suunnittelussa. Yhteistyö naapurikuntien kanssa on tarpeen esimerkiksi toimintavarmuuden parantamisen ja vedenhankinnan turvaamisen kannalta.

Vesihuoltolaki muuttui vesihuollon kehittämisvelvoitteen osalta 1.9.2014. Tätä ennen laki nimenomaisesti velvoitti kuntia laatimaan vesihuollon kehittämissuunnitelman. Nykylainsäädäntö asettaa kunnille ainoastaan vesihuollon kehittämisvelvollisuuden. Vesihuollon kehittämissuunnitelman laatiminen on kuitenkin edelleen suositeltava tapa täyttää vesihuollon kehittämisvelvollisuus, sillä kehittämissuunnittelutyön aikana pystytään käsittelemään systemaattisesti kaikki vesihuollon eri osa-alueet.

Vesihuollon kehittämisen tärkeimpiä tavoitteita on arvioida alueellisesti ja ajallisesti vesihuoltolain 6 ja 7 §:n mukaista vesihuollon järjestämisvelvollisuutta. Erytystä huomiota on kiinnitettävä asemakaava-alueille sekä esimerkiksi kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määritellyille erityisen herkille alueille.

Käytännössä arvioidaan mitkä alueet on tarpeen sisällyttää vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin ja millä aikataululla. Vesihuollon kehittämissuunnittelun on tarkoitus ohjata kunnan tekemiä vesihuollon toiminta-aluepäätöksiä. Muita vesihuollon kehittämissuunnitelmassa mahdollisesti tarkasteltavia asioita ovat kiinteistökohtaisen vesihuollon kehittämistarpeet sekä toimintavarmuus ja kriisivalmius. Pienten vesihuoltolaitosten, kuten vesiosuuskuntien, osalta voi olla tarpeen kartoittaa niiden toiminnan kehittämismahdollisuuksia.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa voidaan käsitellä lisäksi kunnan vesihuoltolaitoksen vedenhankintaa, jäteveden ja lietteiden käsittelyä, verkostoja ja maksuja, varautumista häiriötilanteisiin, hulevesien hallintaa sekä vesihuollon organisaatioita.

HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma vuosille 2017 - 2026 laadittiin Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkikohtais-

ten kehittämissuunnitelmien päivittämisen yhteydessä. Tavoitteena oli koota HSY:n alueen tasolla kaupunkien vesihuollon kehittämistarpeet ja määrittää kehittämistoimenpiteet ja niiden aikataulut seuraavan kymmenen vuoden ajaksi. Kehittämissuunnitelmassa on keskitytty yhdyskuntarakenteen kehittämisen aiheuttamien muutostarpeiden sekä nykyisten verkostojen ulkopuolella olevien vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Yhteistyötä alueen kaupunkien kesken pyrittiin entisestään lisäämään ja muodostamaan vesihuollon kehittämissuunnitelmista säännöllisesti päivitettävä työkalu tukemaan yhdyskuntarakenteen ja vesihuollon kehitystä.

Vesihuoltopalveluita tuottavat HSY:n jäsenkuntien alueella Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymä HSY:n lisäksi Sipoon Vesi Helsingin Östersundomin alueella sekä yhdeksän vesiosuuskuntaa, -yhtiötä tai –yhtymää.

HSY:n alueen väkiluvun oletetaan kasvavan noin 163 700 asukkaalla vuoteen 2026 mennessä. Työssä tunnistettiin suunnittelukauden merkittävimmät asuntotuotannon kohdealueet tilastoaluejakoon perustuen. Asuntotuotannon kohdealueiden alueelle sijoittuu merkittävä määrä asuntotuotantoa, mikä edellyttää toimenpiteitä myös vesihuollon suhteen. Vesihuollon kehittämistoimenpiteitä tarvitsevat alueet tunnistettiin myös tarkemmalla tasolla. Lisäksi alueet jaettiin vesihuoltoverkostojen uudisrakentamista vaativiin alueisiin sekä muihin alueisiin.

Suunnittelukauden (2017 – 2026) aikana HSY:n alueella tapahtuu paljon täydennysrakentamista. Lisäksi uusia alueita kaavoitetaan olemassa olevien vesihuoltoverkostojen läheisyyteen. Suunnittelukauden loppupuolella alkaa Östersundomin rakentaminen, joka on HSY:n alueen merkittävin vesihuollon kehittämisaikataulu tulevaisuudessa.

HSY:n alueella keskitetyn vesihuollon ulkopuolella asuu noin 12 000 asukasta. Verkostoja laajennetaan muille kuin asemakaavoitettaville alueille tässä kehittämissuunnitelmassa esitetyssä aikataulussa HSY:n investointiraamin puitteissa. Suurimman vesihuollon tarpeen omaavat alueet tunnistettiin paikkatietoanalyysin perusteella ja nimettiin vesihuollon kehittämisaikatauluiksi. Vesihuollon tarve voi perustua joko alueen vedenkulutukseen, ympäristönsuojelullisiin syihin tai terveydensuojelullisiin syihin tai näiden yhdistelmään. Suunnittelukauden aikana suunnitellaan toteutettavan Pakankylän, Kiilan, Brobackan, Oittaaan, Mustapuron, Katriinan ja Vanhakartanon alueen vesihuolto. Alueilla asuu yhteensä noin 850 asukasta.

Vesihuollon selvitysalueiksi on tunnistettu alueita, joiden vesihuollon tarpeen luotettava arviointi tai toteuttaminen edellyttää lisäselvityksiä tai –toimenpiteitä. Vesihuollon selvitysalueet ovat pääasiassa asemakaa-

va-alueen ulkopuolisia kohteita. Kullekin alueelle on kirjattu suunnitelman toimenpide sekä siitä vastuussa oleva taho.

Valmistelu

Vesihuoltolain mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi kaikki Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän (HSY) jäsenkaupungit päivittivät vesihuollon kehittämissuunnitelmansa samanaikaisesti.

HSY-alueen vesihuollon kehittämissuunnitelman valmistelusta vastasi työryhmä, jossa oli edustajat HSY:stä, kaupungeista ja konsultilta. Helsingin edustaja oli kaupunginkansliasta.

HSY-alueen kehittämissuunnitelma

Helsinki

Helsingin väestömäärän ennustetaan kasvavan voimakkaasti, kun satamilta vapautuneille alueille ja muille projektialueille rakennetaan uusia asuntoja ja työpaikkoja. Samaan aikaan tapahtuu uuden yleiskaavan osoittamaa täydennysrakentamista eri puolilla kaupunkia.

Kartalla on esitetty alueet, joiden jollakin osalla rakentamisen arvioidaan olevan käynnissä tarkastelujakson aikana. Jakson tärkeimmät rakentamisalueet ovat Jätkäsaarella, Hernesaarella, Kalasatamassa, Kruunuvuorenrannassa, Pasilassa ja Kuninkaantammassa.

Östersundom on tulevaisuudessa Helsingin merkittävin maankäytön ja vesihuollon kehittämisalue. Koska alueen suunnittelu on vasta yleiskaavavaiheessa, vesihuollon kehittämissuunnitelmassa annetaan lähinnä jatkosuunnittelua koskevia ohjeita. Alueen kaavoituksen mukainen rakentaminen alkaa suunnittelujakson loppupuolella, mutta ajoittuu pääosin kehittämissuunnitelman tarkastelukauden ulkopuolelle.

Helsingissä lähes kaikki asukkaat ovat vesihuollon piirissä. HSY:n ja Helsingin kesken päätetyistä kuntatekniikan yhteistyösopimuksen vaikutuneista toimintatavoista poikkeavat vesihuollon kehittämistarpeet aiheutuvat pääasiassa virkistys-, vapaa-ajan- ja lomatoiminnasta kaupungin rannikkoalueilla ja saaristossa. Vasikkasaari, Kuninkaansaari-Vallisaari, Isosaari, Kallahdenniemi, Itäinen saaristo, osia Uutelanniemestä ja Puroniitty ovat alueita, joilla vesihuollon toteutustavat selvitetään tarkemmin.

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman valmistelusta on vastannut työryhmä, jossa on ollut edustajat kaupunkisuunnitteluvirastosta, kaupunginkansliasta, ympäristökeskuksesta, rakennusvirastosta ja kiinteistövirastosta sekä HSY:stä ja konsultilta.

22.05.2017

Kaj/3

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 2017 - 2026 ja kaupunkisuunnittelulautakunnan sitä koskeva päätös ovat liitteinä 4 ja 5.

Muut kaupungit

Espoon ja Vantaan vesihuollon kehittämissuunnitelmissa kaupunkien suunniteltu kasvu näkyy lukuisina rakentamisalueina jo suunnitelman tarkastelujaksolla.

Espoon ja Vantaan pohjoisosissa on varsin monta tiiviistä kaupunkirakenteesta irrallaan olevaa HSY:n toiminta-alueita. Näiden toiminta-alueiden lisälaajennuksia selvitetään.

Kauniaisten vesihuollon kehittämissuunnitelma osoittaa, että kaupunkirakenne on jo nykyisin niin valmis, ettei kaupungin sisäisiä, merkittäviä vesihuollon kehittämistoimia tarvita.

Jatkosuunnittelu

Esittelijä toteaa, että pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HSY:n vesihuollon kehittämissuunnitelmien valmistumista on pidettävä tarpeellisenä, sillä kaupunkien kasvun edellytyksenä on se, että uusille alueille rakennetaan tarvittavat vesihuoltoverkostot. Samalla on jatkossa kiinnitettävä huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

Päijännetunneli

Vantaan maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa tulee varmistaa Päijännetunnelin ja pintaveden hankinnan varajärjestelmän toimivuus ja turvallisuus.

Östersundom

Östersundomin vesihuoltojärjestelyjä tarkennetaan aikanaan, kun alueen yleispiirteisen maankäytön suunnittelun lähtökohdat vakiintuvat, ja yleis- ja asemakaavoitus etenevät.

Virkistys-, rannikko ja saaristoalueet

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa Helsingin virkistys-, rannikko- ja saaristoalueille esitetyt selvitykset on tarpeellista toteuttaa. Järjestetty vesihuolto on tarpeellista myös näillä alueilla laadukkaiden toimintojen turvaamiseksi ja meriympäristön suojelemiseksi. Kuntien tasapuolisen kohtelun takia näitä erillään tiiviistä kaupunkirakenteesta olevia alueita tulee pyrkiä liittämään HSY:n toiminta-alueeseen, kuten Espossa ja Vantaalla on jo tehty.

Jotta pääkaupunkiseudun kaikkien kaupunkien haja-asutuskohteiden vesihuoltotarpeet voidaan jatkossa toteuttaa, tulisi HSY:n vesihuollon

22.05.2017

Kaj/3

investointiohjelmaan tätä varten tehtävää varausta kasvattaa nykyisestä. Kyseinen osa on vain prosentin luokkaa HSY:n vesihuollon kokonaisinvestoinneista.

Sekaviemärointi ja hulevedet

Ohjelmakaudella HSY:n ja kaupungin monen yksikön kanssa yhteistyönä selvitetään mahdollisuuksia siirtää sekaviemäroinnistä erillisviemärointiin ja laaditaan erilaisia hulevettä koskevia ohjelmia, sopimuksia ja suunnitelmia. Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistuessa hulevettä ja sekavettä koskevat jo käynnissä olevat ja tulevat toimet tulisi koordinoi-da.

Lopuksi

HSY-alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma on tehty riittävässä yhteistyössä kaupunkien kanssa. HSY-alueen kehittämissuunnitelmakartta on koottu yhdistämällä kaupunkien kehittämissuunnitelmakartat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY:n saate 6.4.2017
- 2 HSY, Lausuntopyyntö 6.4.2017, HSY:n alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma 2017-2026
- 3 HSYn alueen vesihuollon suunnitelma 2017 - 2026
- 4 Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 24.2.2017
- 5 Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 2017 - 2026, Kslk 7.3.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

22.05.2017

Kaj/3

Talous- ja suunnitteluosasto
Kaupunkisuunnitteluvirasto
KT-seurantaryhmä

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566